

Hudiksvalls kommun
larande.kultur@hudiksvall.se

Rektorn vid Iggesunds skola
eva-lisa.melin@hudiksvall.se

Beslut för grundskola och grundsärskola

efter tillsyn i Iggesunds skola
i Hudiksvalls kommun

Tillsyn i Iggesunds skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Hudiksvalls kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Iggesunds skola besöktes av Skolinspektionen den 18 och den 19 mars 2014.

Fakta om skolenheten

Iggesunds skola ligger i samhället Iggesund, cirka en mil söder om Hudiksvall. Verksamheten omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1-9 samt även grundsärskola. Till skolan hör även ett fritidshem. Vid tiden för Skolinspektionens besök har skolan totalt 448 elever, varav 37 går i förskoleklassen. I skolans fritidshem är 97 elever inskrivna. Skolan är tvåparallellig i årskurs 1-6 och den pedagogiska verksamheten där är organiserad i två arbetslag med en arbetslagsledare som ansvarar för förskoleklassen-årskurs 3 och en arbetslagsledare för årskurs 4-6. Årskurs 7-9 är organiserad i två arbetslag, årskurs 7-9 A och årskurs 7-9 B med varsin arbetslagsledare. Skolan leds av en rektor och en biträdande rektor. Den biträdande rektorn har ett riktat ansvar för förskoleklassen – årskurs 3 med integrerat fritidshem. Fritidshemmets verksamhet granskas inte i denna tillsyn utan kommunens ansvarstagande för fritidshemmen redovisas i ett separat beslut.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Skolverkets statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i årskurs 3 år 2013 visar att 76 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov i ämnet matematik. I riket var motsvarande siffra 68 procent. I ämnesproven i svenska samma år nådde nästintill 100 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov, att jämföras med rikets siffra som var 78 procent. Skolans egen statistik för vårterminen 2013 visar att 83 procent av eleverna nådde de nationella kunskapskraven i ämnena svenska och matematik. I de naturorienterande- och de samhällsorienterande ämnena nådde 100 procent av eleverna de nationella kunskapskraven.

Årskurs 6

Skolverkets statistik visar att andelen elever som nått minst betyget E i årskurs 6 år 2013 var som högst (nästintill 100 procent) i samtliga ämnen utom två. Lägst andel elever med ett godkänt betyg var i ämnena engelska och matematik, där 85 procent av eleverna nådde minst betyget E. I nästan samtliga ämnen var andelen elever i skolan som nått minst betyget E strax över nivån i riket.

Den genomsnittliga betygspoängen för varje ämne var högst i ämnena samhällskunskap (13.9) samt musik och kemi (13.4). Den genomsnittliga betygspoängen var som lägst i fysik (10.7) och i religionskunskap (11.0). I de flesta ämnena är betygspoängen strax under rikets siffror, i enstaka fall högre.

Årskurs 9

Enligt Skolverkets statistik för Iggesunds skola läsåret 2012/2013 är det genomsnittliga meritvärdet 232 poäng i årskurs 9, motsvarande resultat för riket är 213 poäng. Detta är en ökning från år 2012 då det genomsnittliga meritvärdet var 206, 6 poäng. Under de senaste fem åren har meritvärdet varierat något och låg som lägst på 202,8 poäng (2011). Andelen elever i årskurs 9 som uppnådde målen i alla ämnen läsåret 2012/13 var 93 procent, motsvarande resultat för riket var 77 procent. Andel elever behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram år 2013 var nästintill 100 procent, i riket var siffran 88 procent. Andelen elever behöriga till gymnasieskolans högskoleförberedande program var även där nästintill 100 procent, motsvarande resultat för riket var 86 procent.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Iggesunds skola visar att skolans resultat i flera avseenden är relativt höga men att åtgärder behöver vidtas så att samtliga elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen och utvecklas så långt som möjligt.

Skolinspektionens tillsyn visar att skolans genomsnittliga meritvärde förbättrats de senaste fyra åren och uppgick till 232 meritvärdespoäng läsåret 2012/2013. Nästintill samtliga elever är behöriga till både yrkesprogram och högskoleförberedande program i gymnasieskolan. När det gäller resultat i de lägre skolåren visar den nationella statistiken att eleverna i årskurs 6 i hög grad når kunskapskraven i de olika ämnena.

Skolinspektionens tillsyn visar att det finns brister i flera klasser i skolan när det gäller elevernas studiero. Elever som går in och ut från lektioner och går omkring utan att arbeta är vanliga störningsmoment i årskurs 4-6. I årskurs 7-9 handlar det om man har respekt för läraren eller ej. Det förekommer även kränkningar, hårt språkbruk elever emellan. Skolan måste vidta ytterligare åtgärder då de åtgärder skolan hittills vidtagit inte lett till önskat resultat.

Ett område som behöver utvecklas är lärarnas samarbete och samverkan över ämnesgränser för att ge eleverna möjlighet att få överblick och se större sammanhang. Även det pedagogiska arbetet gällande de nyanlända eleverna behöver utvecklas och kartläggningen av dessa elevers kunskaper bli tydligare. Även insatserna till elever i behov av särskilt stöd behöver ses över och studiehandledning på modersmålet ska ges till de elever som är i behov av det.

Tillsynen visar att lärarna medvetet arbetar för att klargöra vilka mål utbildningen har och vilka krav skolan ställer, vilket är en förutsättning för att eleverna ska kunna ha inflytande över sin utbildning. Trots detta behöver arbetet med att ge eleverna möjligheter till inflytande över undervisningen vidareutvecklas på skolan.

Skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete som i flera avseenden behöver vidareutvecklas för att öka måluppfyllelsen. Tillsynen visar även att rektorn behöver ta ytterligare ansvar som pedagogisk ledare för att tillsammans med lärarna följa upp, analysera och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hudiksvalls kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 1 september 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Hudiksvalls kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

- Samordna undervisningen i olika ämnesområden så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.
- Se till att lärare samverkar i arbetet med att nå utbildningens mål.
- Anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.
- Ge eleverna ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Samordning ämnesområden och samverkan mellan lärare

I läroplanen anges att lärare ska samverka med andra lärare för att nå utbildningsmålen. Läroplanen anger också att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen samordnas i olika ämnesområden så att eleverna får större möjlighet att uppfatta ett större kunskapsområde som en helhet.

I intervjuer och samtal med lärare och elever framkommer att det varierar i vilken grad lärare samarbetar kring flera ämnesområden och att tanken om att samordna ämnesområden behöver utvecklas. Till stor del saknas ett fokus på elevernas behov, kunskapsutveckling och en tanke om att samordna ämnesområdena för att eleverna ska få en möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Rektorn beskriver att lärarna i förskoleklass till årskurs 3 vill arbeta mer ämnesövergripande men att detta samarbete inte har startat och att de av olika skäl inte prioriterat detta. Inom årskurserna 4-6 bedrivs samverkan i större utsträckning än inom de lägre årskurserna enligt rektorn. Inom årskurs 4-6 uppger lärarna att det finns ett samarbete, till exempel en grundplanering inom vissa ämnesområden. Men de uppger även att samarbetet behöver utvecklas. Vid intervjuer med lärare i årskurs 7-9 uppger de tidsbrist som skäl till att de inte arbetar ämnesövergripande. De uppger till Skolinspektionen att de inte har någon gemensam tid för planering och samordning och bekräftar även att det är ett av skolans utvecklingsområden. Rektorn uppger att arbetet med att samordna ämnesområden behöver utvecklas och även hon säger att det är ett av skolans prioriterade områden.

Anpassning av undervisningen

Av läroplanen framgår att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov och att lärarna har ett utpekat ansvar för att hänsyn tas till den enskilda individens förutsättningar. Även skollagen betonar att hänsyn tas till barns och elevers olika behov.

Av Skolverkets allmänna råd för utbildning av nyanlända elever (SKOLFS 2009:15) framgår att skolan bör kartlägga elevens kunskaper i olika ämnen beträffande begrepp, förståelse och förmåga till problemlösning. Vidare är det viktigt att skolan organiserar undervisningen utifrån varje nyanländ elevs behov och förutsättningar, att skolan utgår från elevens förmågor, intressen och starka sidor samt tar till vara elevens ämneskunskaper och utvecklar dem vidare.

Iggesunds skola är en skola som tar emot nyanlända elever. Skolans biträdande rektor har ett delegerat ansvar att ta emot alla nyanlända elever och efter kartläggning placera dem i klasserna. Hon beskriver att rutinen med att ta emot nyanlända elever sker i samarbete med en tjänsteman på lärande- och kulturförvaltningen som har ett kommunövergripande ansvar för mottagande och skolplacering av nyanlända elever. I intervjuer med lärare framgår att de tycker att skolan har en stor utmaning i att anpassa undervisningen till varje elev, med hänsyn till de stora variationerna i bakgrundskunskaper hos de nyanlända eleverna. Av intervjun med lärarna framgår också att skolan inte har kommit igång med rutinen att kartlägga de nyanlända elevernas kunskaper i tillräcklig omfattning. Lärarna uppger till Skolinspektionen att de saknar en strategi kring

nyanlända elever. Skolans biträdande rektor och rektorn bekräftar att kunskapsbedömningen och kartläggningen av de nyanlända elevernas kunskaper endast görs i begränsad omfattning och kan göras mer organiserat än vad som sker nu. Skolinspektionen bedömer att ett viktigt redskap i detta arbete är kartläggning av de nyanlända elevernas kunskaper i alla ämnen.

Utbildning i grundsärskolan

Enligt skollagen ska alla barn och elever ges den ledning och den stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna nå så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Av förarbeten till skollagen (prop.2009/10:165 s. 391) framgår att det är viktigt att kunna erbjuda flexibla lösningar i utbildningen beroende på elevernas förutsättningar och behov.

I Iggesunds skola finns enstaka elever som är som är mottagna i grundsärskolan och läser alla ämnen enligt grundsärskolans kursplaner. Av intervju med lärare framkommer dock att det på skolan finns elever som även kan ha förutsättningar att läsa något eller några ämnen enligt grundskolans kursplaner. Rektor uppger i intervju att det finns elever på skolan kring vilka dessa funktionsnedsättningar har väckts och att skolsituationen för dessa elever ska ses över.

Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att utbildningen för en elev i grundsärskolan får omfatta såväl en kombination av ämnen och ämnesområden som ämnen enligt grundskolans kursplaner om eleven har förutsättningar för det.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister inom området undervisning och lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Hudiksvalls kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 § skollagen, Lgr 11 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar, Läroplan för grundsärskolan 2011, Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Hudiksvalls kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

- Ge eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. I läroplanen tydliggörs lärarnas ansvar för inflytandet genom att de svarar för att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

I förarbetena till skollagen (prop.2009/10:165 s 674) anges att det inte är tillräckligt att eleverna ges möjlighet att ta del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen utan att det krävs ett mer aktivt arbete från skolans sida.

Av intervjuer med lärare och elever framgår att undervisningens innehåll i huvudsak planeras av lärarna. Lärarna uppger att det finns forum för samråd på skolan, som elevråd och klassråd, men att de för det mesta anger ramarna för ämnesområdena. Eleverna ges möjlighet att välja inom dessa ramar säger lärarna, exempelvis genom olika redovisningsformer. Eleverna uppger till Skolinspektionen att man för det mesta gör som lärarna säger utan att reflektera över det och att man inte är med och påverkar så mycket. Några av lärarna beskriver att de planerar undervisningens innehåll inom vissa områden med eleverna och andra uppger att de försöker involvera eleverna men att det finns mer att utveckla när det gäller elevernas inflytande över utbildningen. En del av lärarna i årskurs 7-9 säger att det beror på ämnet om eleverna kan vara med och påverka eller inte. Tillsynen visar att det är lärarberoende och att det företrädesvis är inom området att välja arbetsområden och olika redovisningsformer som eleverna har ett reellt inflytande. Tillsynen visar även att det inte finns ett systematiskt sätt att ge eleverna möjlighet till ett reellt inflytande över undervisningen, vilket även rektorn uppger. Rektorn säger även att detta är ett prioriterat utvecklingsområde för skolan.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i elevernas inflytande över utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Hudiksvalls kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Trygghet och studiero

Bedömning

Hudiksvalls kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

- Se till att lärarna vidtar åtgärder för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.
- Se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Motivering

Studiero

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

I intervjuer med elever framkommer att det brister i studieron, framförallt i vissa klasser i årskurs 4-6 och 7-9. Eleverna i årskurs 4-6 beskriver det som att det är oroligt på vissa lektioner och att det är svårt att få arbetsro eftersom det lätt kan bli stökigt. Eleverna i årskurs 7-9 uppger vid samtal och intervjuer med Skolinspektionen att det fungerar bra på de lektioner där man har respekt för lärarna och mindre bra på övriga lektioner. Det förekommer även kränkningar elever emellan, hårt språkbruk och könsord, vilket bekräftas av både lärare, elever, representanter för elevhälsan samt av rektorn. Eleverna uppger även att det varierar i vilken grad lärarna agerar kring både kränkningar, könsord och stökigheten i klassen. Eleverna uppger vidare att de upplever att lärarna är olika bra på att hålla ordning i klasserna. Skolinspektionens elevenkäter bekräftar att det finns brister gällande studieron, framförallt i årskurs 5.

Förebygga och förhindra kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper. Lärarna ska ansvara för att uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Några av de lärare och representanter för elevhälsan som Skolinspektionen har intervjuat uppger att det inte råder nolltolerans på skolan och att värdegrundsarbetet/arbetet mot kränkande behandling mest handlar om att "släcka bränder". Representanter för elevhälsan och lärarna upplever att det saknas en konkret plan och ett strategiskt gemensamt förhållningssätt kring att jobba med

dessa frågor. Rektorn uppger till Skolinspektionen att man under det innevarande läsåret har trygghet och trivsel som fokusområde och att detta är ett utvecklingsområde på skolan.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i skolans arbete med trygghet och studiero. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Hudiksvalls kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

5 kap. 3 § skollagen, 6 kap. 7 § skollagen, Lgr 11, 2.1 Normer och värden

Särskilt stöd

Bedömning

Hudiksvalls kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

- Se till att eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver.
- Se till att studiehandledning på modersmålet ges till elever som har behov av det.
- Utarbeta åtgärdsprogrammen så att de anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, så ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Vidare ska enligt skollagen ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Enligt skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det

Skolinspektionen konstaterar vid intervjuer med rektorn, lärare och representer för elevhälsan att det råder oklarheter kring om eleverna på Iggesunds skola får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver. Rektorn uppger till Skolinspektionen att det kan finnas elever som inte får det särskilda

stöd som de har rätt till trots att hon uppger att rutiner kring att identifiera stödbehov finns. Även lärarna och representanter för elevhälsan uppger att de inte alltid vet om eleverna får sitt särskilda stöd. Tillsynen visar att de rutiner som finns på skolan inte är tydliga i organisationen och inte alltid efterföljs, vilket kan innebära att elever som är i behov av särskilt stöd inte får det stöd som de har rätt till.

Enligt rektorn finns det elever som är i behov av studiehandledning på sitt modersmål. Eleverna erbjuds emellertid inte sådant stöd. Rektorn uppger att skolan har identifierat behovet men att elevernas behov ännu inte har tillgodosetts på grund av svårigheter med att rekrytera lärare.

Skolinspektionen har även tagit del av ett urval av skolans åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammen ska det framgå vilka behov eleven har, mål för arbetet samt vilka åtgärder som skolenheten bedömer är nödvändiga. De är av varierande kvalitet och kopplingen mellan elevens behov och beslutande åtgärder framgår inte alltid tydligt. Åtgärdsprogrammen är även allmänt hållna och de är inte alltid tydligt kopplade till kunskapskraven och till elevens faktiska stödbehov. I flera åtgärdsprogram saknas hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Hudiksvalls kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 8-9 §§ skollagen, 5 kap. 4 skolförordningen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Hudiksvalls kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

- Se till att betyg utfärdas i enlighet med författningarnas krav och att föreskrifterna om betyg följs.
- Se till att en skriftlig bedömning av elevernas kunskapsutveckling ges i grundskolan när ett icke betyg godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne.
- Se till att det framgår av de individuella utvecklingsplanerna hur de insatser som skolan ska vidta är kopplade till hur eleverna ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering*Betygskataloger*

Av skollagen framgår att det är rektorns ansvar att se till att betyg sätts i enlighet med tillämpliga författningar. Enligt skolförordningen ska beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog. Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog ska rättelser och ändringar av betyg anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras av den som beslutar om betyget.

Vid Skolinspektionens granskning av Iggesunds skolas betygskataloger framkommer att ändringar av betyg är gjorda i betygskatalogerna utan att lärarens signatur finns med.

Skriftlig bedömning

Enligt skollagen ska en skriftlig bedömning av elevernas kunskapsutveckling ges i grundskolan när ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne.

Skolinspektionens utredning visar att inga skriftliga bedömningar finns för de elever som avslutat ett ämne utan godkänt betyg. Detta bekräftas av skolans rektor.

Skriftlig individuell utvecklingsplan

Enligt skollagen ska, i årskurs 1-5, läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Den individuella utvecklingsplanen får, enligt skollagen, även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det.

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av skolans individuella utvecklingsplaner för elever i årskurs 1-5 från vårterminen och höstterminen 2013. Dessa uppfyller i de flesta fall författningarnas krav men det finns brister när det gäller den framtidsytande delen i planerna. De mål som anges i planerna är inte alltid kopplade till kunskapskraven och det framgår inte vilka insatser skolan ska vidta med anledning av dessa. I några fall ligger insatsernas fokus på vad eleven ska göra och inte hur skolan ska arbeta för att ge eleven möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister inom området bedömning och betygssättning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Hudiksvalls kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 14 §, 10 kap. 13 och 22 § skollagen, 6 kap. 19 § skolförordningen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Hudiksvalls kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn har god kunskap om det inre arbetet i skolan och verkar för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen.
- Se till att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Motivering

Rektorns ansvar för att se till att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling och lärande och mot att de nationella målen uppfylls.

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor som särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas. Enligt läroplanen har rektorn, som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan, det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Skolinspektionens utredning visar flera brister inom områden som rektor har ett särskilt utpekat ansvar för. Det gäller bland annat elevinflytande, bedömning och betygssättning och särskilt stöd. Tillsynen visar även via intervjuer med både lärargrupper och representanter för elevhälsan att rektorn behöver utöva och ta ett tydligare ansvar i det pedagogiska ledarskapet för att utveckla och följa upp skolans inre arbete i syfte att uppfylla de nationella målen för utbildningen. Rektorn uppger till Skolinspektionen att hon har god kunskap om det inre arbetet i skolan och att hon har initierat utvecklingsområden som är viktiga för Iggesunds skola. Skolinspektionen bedömer dock att rektorn behöver ta ett tydligare ansvar som pedagogisk ledare bland annat utifrån ovanstående beskrivning samt även för att skolan inte har ett fungerande kvalitetsarbete där exempelvis resultat följs upp.

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras.

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet.

Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen. Rektorn bör också se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräckligt för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Skolinspektionen har tagit del av skolans dokumenterade systematiska kvalitetsarbete. Skolans kvalitetsredovisning följer en gemensam mall för Huddiksvalls kommun. Av kvalitetsredovisningen framgår de kunskapsresultat som eleverna uppnått. Lärarna beskriver i intervjuer att de får ta del av skolövergripande resultat för årskurserna 3, 6 och 9. Resultaten diskuteras och analyseras i respektive arbetslag och i andra konstellationer under exempelvis konferenstid. Skillnaden mellan pojkars och flickors resultat skulle dock till exempel kunna analyseras ytterligare enligt lärarna. Lärarna uppger till Skolinspektionen att de även saknar den röda tråden i hela skolans övergripande resultat, samt även ur ett F-9 perspektiv. Diskussionerna och analyserna under konferenstid kan ibland, enligt lärarna, upplevas som ofullständiga och att det mest blir ett konstaterande av fakta.

Rektorn uppger att skolans analyser av tillgängliga kunskapsresultat behöver bli mer omfattande och innefatta hela skolans kunskapsutveckling. Skolans uppdelning i tre separata byggnader gör att en helhetssyn saknas och lärarna beskriver det som att överlämningen "mellan husen" kan bli bättre. Skolinspektionen konstaterar även att resultaten för skolans nyanlända elever behöver ingå i analysen för att kunna vidta konkreta åtgärder som leder till ökad måluppfyllelse.

Mot bakgrund av ovanstående gör Skolinspektionen bedömningen att rektorn behöver ta ett ytterligare pedagogiskt ansvar för att vidareutveckla skolans kvalitetsarbete, det vill säga följa upp, analysera och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen.

Att synliggöra och utvärdera skolans samlade resultat är viktigt för att skolan ska kunna ompröva sina metoder i syfte att öka måluppfyllelsen. Det är också

angeläget att skolan i sitt systematiska kvalitetsarbete utvärderar och säkerställer att de stödinsatser som sätts in också leder till avsedda resultat.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet på skolövergripande nivå. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Hudiksvalls kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

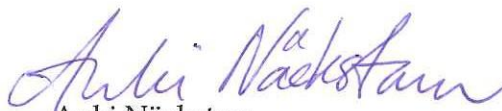
Författning

2 kap. 9 §, 4 kap. 4-5 §§ skollagen och Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

På Skolinspektionens vägnar

Mathias Ljungström
Beslutsfattare

Anki Näckstam
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.